

Številka: 007-57/2016/18

Datum: 21.2.2017

Varuh človekovih pravic RS
Varuhinja
Vlasta Nussdorfer
info@varuh-rs.si

Zadeva: Predlog za podajo zahteve za oceno ustavnosti Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nalogah in pooblastilih policije (ZNPPol-A)

Spoštovani,

Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju IP) ugotavlja, da novela Zakona o nalogah in pooblastilih policije – ZNPPol-A (v nadaljevanju: predlog ZNPPol-A), kot jo je Državni zbor RS sprejel na svoji 27. redni seji dne 17. 2. 2017, kljub številnim opozorilom IP v skladu s 1. odst. 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07, uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju ZVOP-1) v številnih vidikih ni usklajena z Ustavo RS in ZVOP-1, na kar je poleg IP opozarjal tudi varuh človekovih pravic.

Ključne vsebine, ki so po mnenju IP z vidika 35. in 38. člena Ustave RS sporne predvsem zato, ker predstavljajo uzakonitev nesorazmernega poseganja v zasebnost vseh posameznikov s strani organov pregona, so:

- splošna dopustnost zbiranja biometrijskih podatkov – 39. člen ZNPPol-A (dopolnitev 112. člena ZNPPol),
- zbiranje podatkov o vseh letalskih potnikih – 40. člen ZNPPol-A (nov 112.a člen ZNPPol),
- optična prepoznavna registrskih tablic – 41., 46. in 49. člen ZNPPol-A (dopolnitve 113., 125. in 128. člena ZNPPol),
- uporaba brezpilotnih letalnikov - 42. člen ZNPPol-A (nov 114.a člena ZNPPol).

IP je še zlasti zaskrbljen, da:

- se **nova pooblastila policije uvajajo brez učinkovitih zakonskih varovalk** za njihovo uporabo;
- navedena nova pooblastila nediskriminatorno nesorazmerno posegajo v ustavne pravice vseh posameznikov;
- nobena demokratična družba ne bi smela uzakoniti uporabe policijskih pooblastil, ki omogočajo množični nadzor, na način, da je njihova sorazmerna in zakonita uporaba **prepuščena prosti presoji posameznega policista**, ampak je treba vedno z zakonom določiti jasne pogoje, ki ne omogočajo širokih interpretacij dopustnosti uporabe takšnih pooblastil;
- posegi v zasebnost, ki jih izpostavljen pooblastila omogočajo, **zahtevajo ustrezne učinkovite zakonske varovalke za preprečevanje morebitnih zlorab, saj za to zgolj splošen nadzor policije ne zadošča.**

IP lahko v skladu s prvim odstavkom 23.a člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 94/07, 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12, v nadaljevanju ZUstS) poda zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti predpisa ali splošnega akta, izdanega za izvrševanje javnih pooblastil šele v trenutku, če nastane vprašanje ustavnosti ali zakonitosti v zvezi s postopkom, katerega vodi. Medtem pa lahko varuh človekovih pravic takšno zahtevo v skladu s prvim odstavkom 23.a člena ZUstS poda v trenutku, ko meni, da predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, nedopustno posega v človekove pravice ali temeljne svoboščine.

Ko bodo torej izpolnjeni pogoji za začetek postopka po 23.a členu ZUstS s strani IP, bodo nepopravljive škodljive posledice za vse posameznike, ki bodo podvrženi nesorazmernim posegom v zasebnost, že nastale in jih ne bo mogoče popraviti za nazaj. Glede na to, da se ZNPPol-A začne v celoti uporabljati šele eno leto po uveljavitvi zakona pa bi s takojšnjo zahtevo za oceno ustavnosti in predlogom za začasno zadržanje izvrševanja ZNPPol-A s strani varuha človekovih pravic lahko hitreje in predvsem takoj preprečili morebitne težko popravljive škodljive posledice za posameznike.

Zato varuhu človekovih pravic predlagam, da sprejeto besedilo ZNPPol-A prouči v luči Ustave RS in izpostavljenih skrbi IP ter v nadaljevanju prioritarno razmisli o vložitvi zahteve za oceno ustavnosti ZNPPol-A.

S spoštovanjem,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.
informatična pooblaščenka

Priloga:

- Dodatno mnenje IP k predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nalogah in pooblastilih policije (predlog ZNPPol-A, EVA 2015-1711-0006), z dne 6. 2. 2017, poslano vsem poslankam in poslancem Državnega zbora RS.

Poslati:

- naslovniku po e-pošti s prilogo;
- zbirka dokumentarnega gradiva pri IP.